

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/54/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619201249
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5619201249.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú U. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, matky P. Q., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu Z. XX/XX, G.Á. V., okres Liptovský Mikuláš, v súčasnosti bytom S. XXX/X, J. Z., zastúpenej advokátkou JUDr. Zuzanou Medveckou, so sídlom Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš a otca W. Q., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu Z.Á. XX/XX, G. V., okres Liptovský Mikuláš, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

roz h o d o l :

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie :

1. Maloletá U. Q., nar. XX. XX. XXXX, sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/54/2019, z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky.

2. Otec j e až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod spisovou značkou 9P/54/2019 o p r á v n e n ý s t ý k a ť s a s maloletou U. Q., nar. XX. XX. XXXX, každú sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. tak, že otec maloletú prevezme a po ukončení styku ju odovzdá v mieste bydliska matky. Matka j e p o v i n n á maloletú U. Q., nar. XX. XX. XXXX na styk s otcom riadne pripraviť.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka podala elektronicky na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 29. 04. 2019 návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu U. Q., nar. XX. XX. XXXX, ktorým žiada, aby súd po vykonanom dokazovaní vydal rozsudok, ktorým maloletú zverí do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazhe prispievať na výživu dieťaťa sumou 250,- eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom nežije v spoločnej domácnosti. Otec podal na tunajšom súde návrh na rozvod manželstva, ktorý je vedený pod sp. zn. 1P/51/2019. Obaja rodičia sú samostatne zárobkovo činnými osobami.

2. Elektronickým podaním zo dňa 13. 05. 2019 doručila matka súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhuje, aby súd dočasne zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti a upravil styk otca s maloletou tak, že otec bude oprávnený stýkať sa s dieťaťom každú sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. Matka návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletej nežijú v spoločnej domácnosti od novembra 2018 z dôvodu pretrvávajúcich rozporov a zlej komunikácie. Napriek tomu otcovi umožňuje kontakt s maloletou. Správanie otca je nevyspytateľné, nerešpektuje požiadavky a záujem maloletej. Matka popísala situáciu zo dňa 02. 05. 2019, kedy jej maloletá volala, aby po ňu prišla k otcovi. Po príchode jej otec povedal, aby vypadla, že mu nerobí dobre jej prítomnosť, kričal na ňu a vyhadzoval jej na oči, že má frajera, všetko za prítomnosti dieťaťa. Podobná situácia sa odohrala aj pred časom, keď otec stratil nervy a pästou vrazil do chladničky, pričom si zlomil ruku. Mala strach, že udrie aj ju. Maloletá počula

veľký krik, zľakla sa, museli ju oklamať, že otec sa pošmykol. Ďalej matka poukázala aj na to, že zhruba pred mesiacom stál otec v noci pred jej bytovkou a posielal jej správy o tom, že si kúpil lano a ide sa obesiť. Maloletá je z rodinnej situácie zmätená, často plače, bojí sa povedať, že nechce ísť k otcovi. Je vystavovaná neustálemu psychickému tlaku. Okrem toho otec na dieťa prenáša rodičovské problémy, dieťa informuje o veciach, ktorú sú záležitosťou dospelých. Úpravu styku v danom rozsahu navrhuje aj preto, že otec má momentálne rôzne zmeny nálad, vyhrážal sa samovraždou. Kým si nevyrieši svoj psychický stav, môže byť maloleté dieťa ohrozené.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

4. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a vo veci úpravy styku otca s maloletou. V zmysle § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v dispozičnej sfére matky (t. j. matka má maloletú fyzicky pri sebe). Preto súd pri rozhodnutí o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia dieťaťa do starostlivosti a úpravy styku vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa (matku).

5. Z úradnej činnosti bolo zistené, že na tunajšom súde je na základe návrhu otca vedené konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletej U. W. na čas po rozvode, ktoré sa vedie pod sp. zn. 1P/51/2019. V tomto konaní zatiaľ neboli realizované žiadne úkony súdu. Predmetom tohto konania vo veci samej je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). V rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom, pričom spravidla vychádza len z návrhu a pripojených listín. Z návrhu matky je zrejmé, že v novembri 2018 opustila spolu s maloletou spoločnú domácnosť, otcovi umožňuje styk s dieťaťom. Poukázala na nevhodné správanie otca, jeho agresivitu a nevyspytateľnosť. V dôsledku agresie si otec zlomil ruku, keď päťou uderil do chladničky. Podľa vyjadrenia Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš zo dňa 26. 05. 2019 bol otec od 04. 04. do 05. 04. 2019 hospitalizovaný pre potrebnú operáciu ruky. Ďalej mal súd z predložených fotokópií elektronických správ zistené, že dňa 28. 03. 2019 vo večerných hodinách otec písal matke, že stratil význam, už nemusí žiť, kúpil si lano a chcel sa obesiť. Na základe uvedených skutočností považoval súd za osvedčené, že aktuálna situácia v rodine si vyžaduje, aby boli bezodkladne upravené pomery účastníkov. Rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a o jeho starostlivosti sa v danom štádiu nedokážu dohodnúť. Za daných okolností môže správanie otca negatívne vplyvať na zdravý vývoj maloletej. Preto súd vykonaným dokazovaním, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, dospel k záveru, že v danej veci sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Súdom mal osvedčenú dôvodnosť a trvanie nároku uplatneného matkou, t. j. zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, a preto jej návrhu vyhovel. Nakoľko sa v čase rozhodovania súdu maloletá nachádza vo faktickej starostlivosti matky, ktorá sa o ňu riadne stará, rešpektujúc citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej vo veci samej, zveril maloletú U. do osobnej starostlivosti matky.

6. Okrem zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti matka návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadala aj dočasnú úpravu styku otca s maloletým dieťaťom. Uviedla, že otcovi umožňuje styk, avšak tento nerešpektuje požiadavky a potreby maloletej. Otec má rozdielne predstavy o rozsahu styku. Komunikácia medzi rodičmi dieťaťa je problematická. Matka navrhla, aby súd upravil styk na každú sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. Maloleté dieťa má právo na zachovanie svojho vzťahu k obidvom rodičom a súd dbá na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného

styku s obidvomi rodičmi. Je preto v záujme maloletej, aby sa naďalej stretávala a udržiavala kontakt aj s druhým rodičom, otcom. Na základe toho súd vyhovel aj druhej časti návrhu matky a neodkladným opatrením dočasne upravil styk otca s maloletou, aby nedošlo k odcudzeniu medzi otcom a deťom, prihliadajúc pritom na vek a všeobecný režim dieťaťa, na prevažnú osobnú starostlivosť poskytovanú matkou. Rešpektujúc citové väzby a vývinové potreby maloletého dieťaťa, berúc do úvahy uvádzané skutočnosti, nariadil súd neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletou v zmysle návrhu matky. Určenie časového rámca pre realizáciu styku je podriadené predovšetkým záujmom a potrebám maloletého dieťaťa. Takáto dočasná úprava postačuje na zabezpečenie pozitívneho rozvoja vzájomného vzťahu otca a maloletej.

7. O návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom súd vykoná dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmom maloletého dieťaťa. Po dokazovaní vo veci samej určí súd výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať odôvodneným potrebám dieťaťa a súčasne schopnostiam a možnostiam povinného.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 3 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).